

نقش و توانمندی‌های نظام‌های ترویج کشاورزی و خدمات مشاوره‌ای روستایی در بهبود تولید کمی و کیفی چای کشور

زهرا قارون^۱، خلیل کلانتری^۲، سحر دبیریان^۳

^۱ دانشجوی مقطع دکتری رشته توسعه کشاورزی دانشگاه تهران، ^۲ استاد گروه مدیریت و توسعه کشاورزی دانشگاه
تهران، ^۳ دانش آموخته کارشناسی ارشد ترویج کشاورزی دانشگاه تهران

gharoun@ut.ac.ir

ایران یکی از کشورهای عمدۀ تولید کننده چای می‌باشد. زندگی حدود ۷۰ هزار نفر از
خانوارهای گیلانی و مازندرانی به نوعی وابسته به زراعت چای است که برای تعدادی از آن‌ها چای تنها
منبع درآمد برای زندگی است. همچنین صنعت چای نسبت به دیگر بخش‌های صنایع تولیدی وابستگی
کمتری به خارج دارد و می‌تواند در اشتغال مولد و فعال نمودن بخش بازرگانی در سطح ملی نقش مهمی
ایفا نماید اما با توجه به این که مزارع چای کشور در قالب خرد مالکی بوده و اغلب باغ‌ها دارای وستی
کمتر از یک هکتار هستند و میزان تولید برگ سبز چای در کشور در چند سال اخیر روندی کاملاً نزولی
داشته است و ناهمانگی در فعالیت‌های واحدهای تولیدی (باغ و کارخانه) و ارتباط نداشتن آن‌ها با
بازارهای مصرف موجب ایجاد مشکلاتی به ویژه از نظر کیفیت شده است؛ باقیستی از توانمندی‌های
نظام‌های ترویج کشاورزی و خدمات مشاوره‌ای روستایی در جهت بهبود این بخش از کشاورزی بهره
گرفت. از این روی، هدف مطالعه حاضر بررسی نقش و توانمندی‌های نظام‌های ترویج کشاورزی و
خدمات مشاوره‌ای روستایی در بهبود تولید کمی و کیفی چای کشور است و روش بررسی نیز مرور منابع
الکترونیکی و کتابخانه‌ای است. ابتدا وضعیت کمی و کیفی چای تولیدی کشور، پتانسیل‌ها، مشکلات و
کمبودهای این بخش بررسی شده و سپس به نقش‌ها و توانمندی‌های نظام‌های ترویج کشاورزی و
خدمات مشاوره‌ای روستایی در بهبود وضعیت تولید این محصول پرداخته شده است.

واژه‌های کلیدی: کشت چای، کیفیت چای، نظام‌های ترویج کشاورزی، خدمات مشاوره‌ای روستایی